Lietas Nr. 11520004717
Lietas arhīva Nr. K68-0320-17/9

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
**Rīgā 2017.gada 15.maijā**

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnesis J. Stūrmanis
piedaloties prokuroram P. Urbānam
aizstāvim J. Radionovam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58 krimināllietu, kurā /pers. B/, personas kods: /personas kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā.

Tiesas izmeklēšanas laikā tiesa,

**konstatēja:**

/pers. B/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, atrodoties alkohola ietekmē, un proti:

2017.gada 21.janvārī ap plkst. 00.17 /pers. B/ atrodoties alkohola ietekmē ar minimālo alkohola koncentrāciju asinīs 4.24% promiles, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, proti, transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas, vadīja transportlīdzekli-automašīnu AUDI COUPE ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar kuru brauca Rīgā, pa Kuldīgas ielu no Vīlipa ielas puses Slokas ielas virzienā, kur tika apturēts Kuldīgas un Slokas ielu krustojumā. Rīgā.

Ar savu rīcību /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā, kāds paredzēta Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, atzina pilnībā un pieteica tiesai lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, paskaidrojot, ka viņam ir saprotamas pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālās sekas. Izdarīto nožēloja.

Noklausījusies procesa dalībnieku viedokli par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, kā arī izskaidrojusi pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta noteikumiem, pārbaudot apsūdzētā personu raksturojošos datus.

Pārbaudot lietas materiālus, kas raksturo apsūdzētā personību, tiesa konstatēja, ka apsūdzētā personas kods /personas kods/, LR pilsonis, neprecējies, apgādībā nepilngadīgo nav, 1 līmeņa augstāka izglītībā, strādā SIA /Nosaukums A/ par mehāniķi, paziņotā dzīvesvieta /adrese A/, agrāk krimināli nav sodīts, administratīvi sodīts, sodi nav dzēsti.

Apsūdzētā vaina Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pierādīta pilnībā ar visiem lietas materiāliem to kopībā un savstarpējā saistībā, viņa darbības atbilstoši kvalificētas, pierādījumu analīze un to uzskaitīšana nav nepieciešama.

Apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu atzīstams par mazāk smagu noziegumu.

Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas noteikumiem – brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, ievērojot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, secina, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods, ar Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzēto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, bez sankcijā paredzētās mantas konfiskācijas, tā kā lietā nav norādīta apsūdzētajam konfiscējamā manta, kā to nosaka Krimināllikuma 42.pants.

Lemjot jautājumu par kriminālsoda piemērošanu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais iepriekš ir administratīvi sodīts par transportlīdzekļa vadīšanu atrodoties alkohola reibumā.

Noziedzīgs nodarījums ir izdarīts gadu pēc administratīvā pārkāpuma izdarīšanas, kas ļauj izdarīt objektīvu secinājumu, ka iepriekš noteiktais administratīvais sods nav bijis pietiekami efektīvs.

Analizējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa secina, ka transportlīdzekļa vadīšana bez normatīvajos aktos noteiktā kārtībā iegūtām transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām pati par sevi ir prettiesiska un citu satiksmes dalībnieku apdraudoša rīcība. Transportlīdzekļa vadīšana un alkohola reibums ir pilnīgi nesavienojamas lietas, līdz ar to secināms, ka minētais fakts ir apdraudējis satiksmes drošību kopumā, tajā skaitā ne tikai paša apsūdzētā, bet arī citu satiksmē iesaistīto personu veselību, dzīvību un mantiskās intereses.

Bez tam tiesa neatstāj bez ievērības, ka apsūdzētajam piemīt paškritiska attieksme pret izdarīto un gribas diktēts lēmums turpmāk atturēties no jaunu noziegumu izdarīšanas, pieņemot savā dzīvē racionālākus, saprātīgākus un ilgtermiņā adekvātākus lēmumus, lai vairs nebūtu orientēts uz jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, taču tajā pašā laikā tiesa secina, ka minētais nevar radīt kādas zināmas priekšrocības personībai attiecīga soda saņemšanai. Turklāt ir vispārzināms fakts, ka kaitējums, kas tiek radīts ar noziedzīgu nodarījumu vienmēr ir lielāks nekā citu tiesībpārkāpumu izdarīšanas gadījumā, kas katrā ziņā jāievēro, vērtējot noziedzīgā nodarījuma radītā kaitējuma pakāpi, līdz ar to Krimināllikuma 35.pantā definēto preventīvo soda mērķu sasniegšanas nolūkā, apsūdzētajam par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumu izdarīšanu ir nosakāms sankcijā

paredzētais bargākais sods veids – brīvības atņemšana, jo tiesa secina, ka tikai tādā veidā tiks ievērots taisnīguma princips, kas sevī ietver arī prasības, kas nepieciešamas taisnīgai lietas izskatīšanas procedūrai, jo salīdzināmos apstākļos par analoģiska rakstura nodarījumu Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 149.[15] panta ceturtā daļa paredz transportlīdzekļa vadītājam piemērot ne tikai administratīvo arestu no desmit līdz piecpadsmit diennaktīm, bet arī uzlikt naudas sodu no tūkstoš divsimt līdz tūkstoš četrsimt *euro* un atņemt transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz četriem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Tāpat, nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu tiesa apsūdzētā atbildību pastiprinošus apstākļus nekonstatē.

Tā kā apsūdzētajam ir atzīts viens atbildību mīkstinošs un viens nav atbildību pastiprinošu apstākļus, apsūdzētajam nav konstatēti kādi veselības traucējumi, kas liegtu izciest tiesas noteikto sodu, kā arī ņemot vērā apsūdzētā personību, tiesa secina, ka par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam ir nosakāms Krimināllikuma 262.panta otrās daļas sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, kas pietuvināts panta sankcijas minimālajam apmēram, ar Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, pietuvinot to sankcijas augstākam apmēram, ar mērķi – veicināt apsūdzētā atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā.

Bez tam tiesa atzīst, ka nav lietderīgi piemērot Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēto papildsodu - mantas konfiskāciju, jo apsūdzētajam pirmstiesas kriminālprocesā nekāda manta konstatēta netika.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, apsūdzētā atrašanos apcietinājumā no 2017.gada 21.janvāra līdz 2017.gada 22.janvārim jāieskaita soda termiņā.

Apsūdzētajam piemēroti drošības līdzekļi- uzturēšanās noteiktā vietā, aizliegums izbraukt no valsts.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 524., 527., 528., 529. pantu, tiesa

**nosprieda:**

/pers. B/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, un noteikt sodu- īslaicīga brīvības atņemšana uz 1 (vienu) mēnesi, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, soda termiņā ieskaitīt /pers. B/ apcietinājumu no 2017.gada 21.janvāra līdz 2017.gada 22.janvārim.

Drošības līdzekļus /pers. B/, – uzturēšanās noteiktā vietā, aizliegums izbraukt no valsts, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, atcelt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā no nolēmuma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2017.gada 15.maija.

Tiesnesis J. Stūrmanis